

Rakkaimmat virteni

EERO HUOVINEN

DOCENDO

EERO HUOVINEN

*Rakkaimmat
virteni*

DOCENDO

Virsien voima

Muuan ystäväni sairastui kymmenkunta vuotta sitten ja menetti puhekykynsä. Kirjoja ja lehtiä hän lukee, mutta sanoja hän ei pysty lausumaan.

Kun tapaamme, hänen vastauksensa koostuvat käsien liikkeistä. Samaa mieltä ollessaan hän nostaa peukalonsa ylös. Alas laskeutuva peukalo ilmaisee, ettei hän ole samaa mieltä.

Kahvilla istumme pöydän vastakkaisilla puolilla, hörpimme kupista ja katselemme toisiamme. Silloin tällöin väännämme kättä. Ystäväni toinen käsi on niin vahva, että hän voittaisi minut, ellei olisi niin kohtelias, ettei halua nolata vanhempaa.

Kun sitten olen lähdössä pois, ehdotan, että laulaisimme yhteisen virren. Ja kas kummallista, mies, joka ei puhu, laulaa niin, että sanat tulevat suusta aivan selvästi. Virsi on aina sama ja sen sanat ystäväni laulaa niin, että sävel ja sanat kuuluvat kirkkaasti. Tapaamisemme päättyy yhteiseen virteen 548 ”Tule kanssani, Herra Jeesus”. Olemme hyvässä seurassa.

Lääkärit voivat miettiä sitä, sijoittuuko sanojen ja sävelten muodostaminen eri puolille aivolohkoja. Minulle riittää

ihmetteleminen. Vaikka sanat olisivat hukassa, laulut säilyvät ja kantavat. Virsissä on voimaa, olisiko jopa enemmän kuin sanoissa, saarnoissa tai hartauspuheissa.

Tämä kirja kertoo rakkaista virsistäni, mutta myös siitä, miten vahva voima virsissä on. Kun elämä kääntyy rajoilleensa, silloin virret auttavat.

Jos tämän kirjan virsistä haluaa tietää enemmän, suomeksi on tarjolla kaksi hyödyllistä kirjaa, Tauno Väinölän rikas teos *Virsi- ja laulukirjamme virret* (Kirjapaja 2008) ja Seppo Suokunnaksen *Virsi-vartti. Tietoa, tunnelmaa ja sanomaa virsistä* (Aurinko kustannus 2018).

Eero Huovinen

Asukas

Adventtivistä laulaja odottaa vierasta. Jos kutsun vieraan kylään, en kutsu häntä kylälle enkä kylille, vaan omaan kotiini.

Virsi kertoo, miten vieras kuuluu ottaa vastaan. Ovi pitää avata, portti ei saa olla kiinni, ei edes silloin, kun kaikki ei kotona ole kunnossa. "Avaja porttis, ovesi."

Vieras on niin odotettu, että häntä on mentävä vastaan. "Käy Herraas vastaan nöyrästi." Talon isäntä tai emäntä eivät ole vierailun keskushenkilöitä. Tärkeintä on muistaa, kuka on tulossa.

Adventin keskeinen sanoma on, että Kaikkivaltias laskeutuu ihmisten tasolle. Jumala ei jää korkeuksiin, vaan tulee alas meidän luoksemme. "Itse taivaan kuningas sun tahtoo olla vierahas."

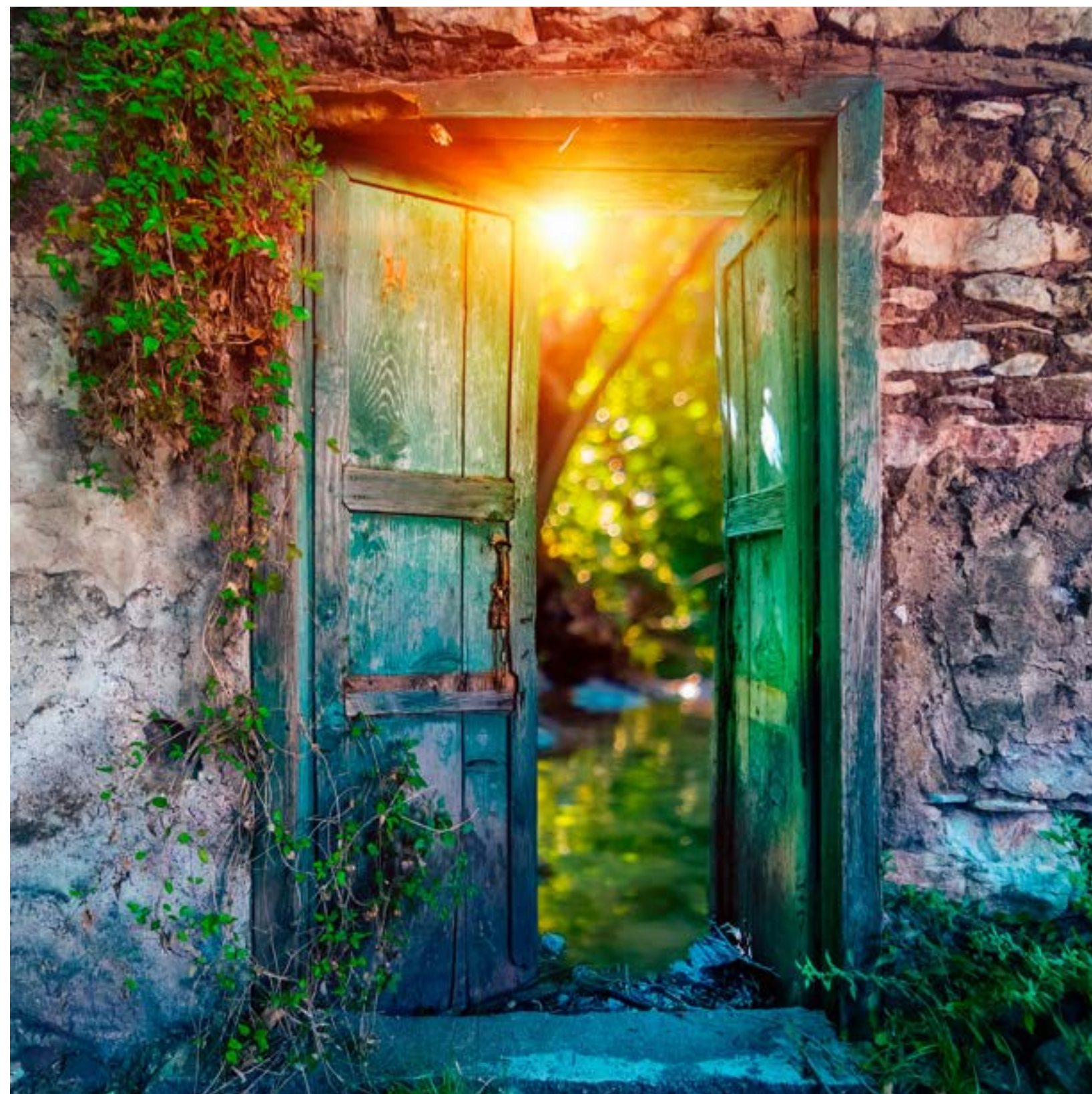
Joulun ihme on, että Jumalan Poika tulee minun kotiini. Hän ei tule vain pistäytymään, vaan hän jää minun luokseni. Hän tulee sydämeeni ja tekee siitä oman asuntonsa. "Käy, Herra Jeesus, luokseni, tee sydämeeni majasi. Se täytä, Jeesus, armolla ja asu aina minussa."

Kun Kristus ottaa minut omaksi majakseen, hän ei ole enää kaukainen Jumala, vaan läheinen, mitä läheisin. Jumala itse haluaa asua minussa.

Säkeistöt 1-4 päättyvät iloon. "Nyt olkoon kiitos Jeesuksen, hän saapuu luokse syntisen."

Käy, Herra Jeesus, luokseni,
tee sydämeeni majasi.
Se täytä, Jeesus, armolla
ja asu aina minussa.
Taivaaseen minut johdata,
luonasi anna riemuita.
Jo kohta Herra saapuukin.
Niin, aamen, Jeesus rakkahin.

(Virsi 2, säkeistö 5)

Hän

Kristillinen usko on persoonallinen suhde Jumalaan. Jumala ei ole se, vaan hän on Hän.

Ihmisellä on kahdenlaisia suhteita. Esineisiin meillä on minä-se-suhde. Auto on se ja perunat ovat ne. Persooniin meillä on minä-sinä-suhde. Lapsi on hän ja naapuri on hän. Lähimmäiset eivät ole esineitä.

Jumalakaan ei ole se, vaan Hän. Käytän isoa alkukirjainta, koska Jumala on suhteitteni ykkönen, ainutlaatuinen. Kun uskon Jumalaan, en usko aatteen enkä asiaan. Jumala ei ole idea eikä arvo, vaan persoona, Hän.

Kun kohtaan Jumalan, kohtaan Jumalan, joka näkee, kuulee ja rakastaa. Vakaumuksia ja ideologioita voi kunnioittaa, mutta persoonaa voi rakastaa. Häneen voi luottaa.

Adventtivirsi toistaa lukuisia kertoja, että Jumalan Poika on Hän. "On ystäväsi läsnä, hän ovella jo on. Hän rauhansa voi antaa keskelle ahdingon."

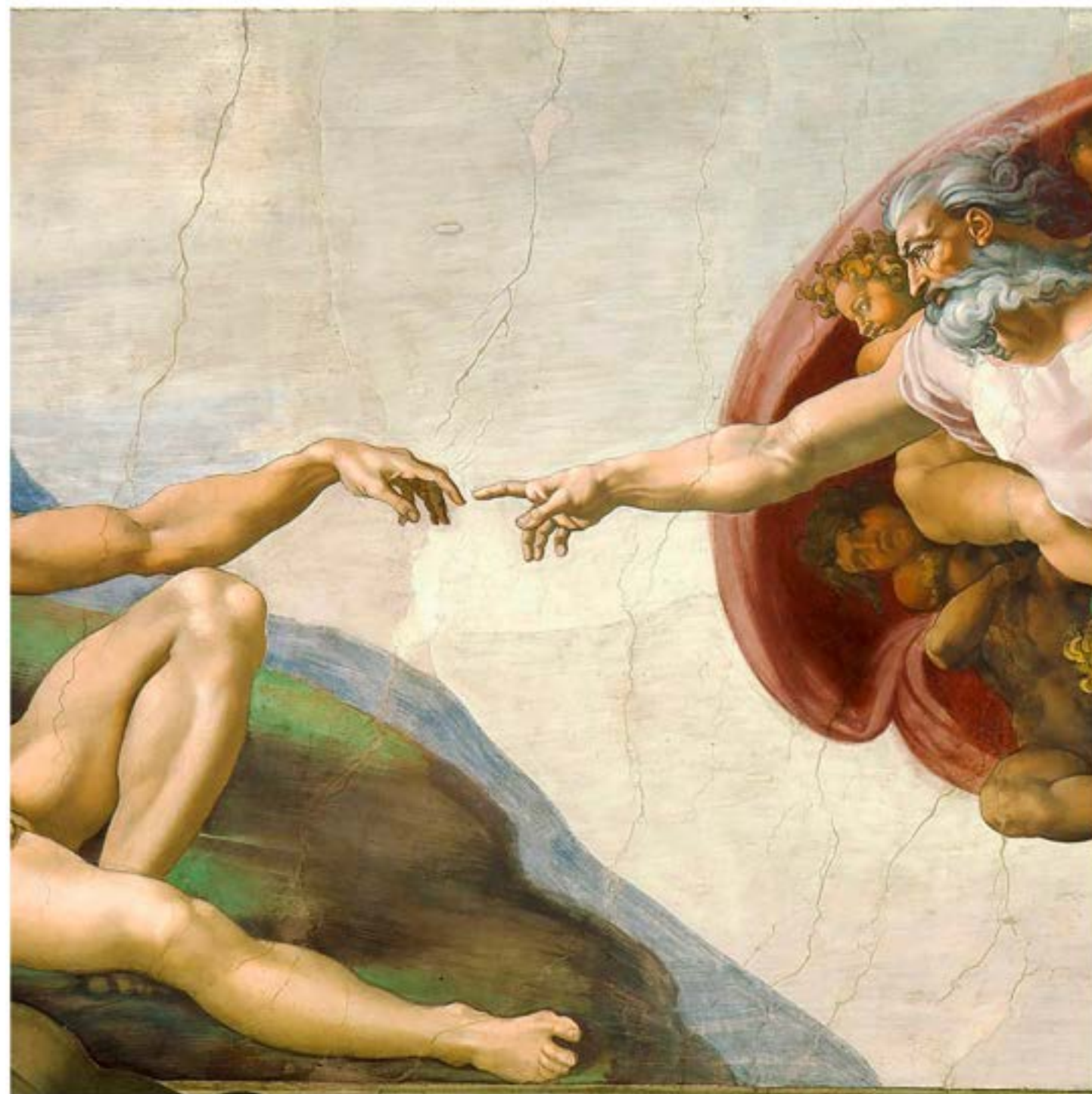
Vaikka Jumalan hyvyyttä voi joskus olla vaikeaa muistaa, virsi vakuuttaa, että Jumalaan voi luottaa, "kyselemättä suotta".

Virsi toistaa vahvoja Hän-lupauksia. "Hän voi, hän tahtoo tulla, hän voittaa kiusaajan, hän katkoo valheen verkot ja kahleet kuoleman."

Hän rohkaisee enemmän kuin joku se.

Näin Herraasi saat luottaa
öin päivin kokonaan
kyselemättä suotta,
tuleeko auttamaan.
Hän voi, hän tahtoo tulla,
hän tietää vaivasi
ja täynnä rakkautta
sen muuttaa rauhaksi.

(Virsi 8, säkeistö 5)

Ah

”Enkeli taivaan” on yksi lempivirsistäni. Joulukirkossa toivon, että se laulettaisiin kokonaan, kaikki kymmenen säkeistöä.

Ah Herra, joka kaikki loit,
kuin alentaa noin itses voit
ja tulla halpaan seimehen
heinille härkäin, juhtien!

Ah Herrani, mun Jeesuksein,
tee asunnokses sydämein.
Mua älä hylkää tuskassa,
vaan vahvista ain uskossa.

Ah, iloni jos sinuss’ ois,
en unhottaa sua koskaan vois.
Suo siihen apus armosta,
niin kiitän aina riemulla.

(Virsi 21, säkeistöt 5, 8 ja 9)

Luther taisi olla innoissaan, kun hän kirjoitti ja sävelsi virren lapsilleen joulunäytelmäksi. Viisikymppinen isä iloitsi, kun sai lastensa kanssa laulaa enkeleistä, seimestä ja kultavaatteista.

Yksi esimerkki Lutherin ilosta oli, että hän aloitti kaksi säkeistöä tunteikkaalla huudahduksella ”Ach”. Meidän virsikirjassamme ah-huudahduksia on kolme.

Ensimmäinen ”ah” ilmaisee ihmettelyä. Laulaja hämmästelee sitä, että kaiken Luoja laskeutuu alas ja tulee meidän kaltaiseksemme. ”Ah Herra, joka kaikki loit, kuin alentaa noin itses voit.”

Toinen ”ah” ilmaisee rakkautta. Virsi ei kerro vain parin tuhannen vuoden takaisista tapahtumista. Kristuksen syntymä on totta myös tänään. Virsi helittelee Jeesus-lastaa, hän on rakas pikku-Jeesus. ”Ah Herrani, mun Jeesuksein, tee asunnokses sydämein.” Kristus vahvistaa meitä eikä hylkää meitä.

Kolmas ”ah” ilmaisee iloa. Laulaja toivoo, ettei hän milloinkaan luopuisi Jeesuksen syntymän tuomasta ilosta. Ilo on aihe suureen riemuun.

Viimeisen säkeistön aikana nousemme seisomaan ja kiittämään.

Maria

Mariasta on nykyisessä virsikirjassa neljä virttä, edellisessä vain yksi. Me luterilaiset olemme joskus olleet epävarmoja siitä, millainen rooli Marialle kuuluu.

Maria-virsien tekstit perustuvat *Raamattuun*, erityisesti Marian kiitosvirteen (Luukas 1).

Maria pitää itseään "alhaisena", "köyhänä", "nälkäisenä". Mutta juuri sellaisena hän kiittää Jumalaa. "Jumalaa kiittää sieluni, ylistää Herraa nöyrästi." (virsi 50) Jumala nöyryyttää ylpeät, mutta köyhät hän ottaa huomaansa ja nälkäiset hän täyttää lahjoillaan.

Maria on esimerkki kaikille kristityille. Jumalan lapsena olemiseen tarvitaan nöyryyttä.

Mutta Maria ei ole vain esimerkki, vaan jotakin paljon enemmän. Kiitoslaulusaan Maria hämmästelee, miten Jumala on voimallaan tehnyt hänelle ihmetekojaan. Virsi 52 paljastaa näistä ihmeistä suurimman. Kaikki säkeistöt alkavat sanoilla "Maria, Herran äiti".

Maria ei ole vain Jeesus-lapsen äiti, vaan hän on myös Jumalan äiti. Maria ei synnyttänyt vain esimerkillistä ihmistä, vaan hän synnytti ihmiseksi tulevan Jumalan Pojan.

Jumalan ihmiseksi tuleminen on suuri ihme. Miten on mahdollista, että Jeesus Kristus syntyi neitsyt Mariasta? Tätä ei voi järjellä käsittää. Siitä voi oikeastaan vain laulaa.

Maria, Herran äiti,
vain köyhä ihminen,
sai olla täysi malja
Jumalan rakkauden.
Ja seimi loistoton
sai olla synnyinsija,
kun taivaan hallitsija
maan päälle tullut on.

(Virsi 52, säkeistö 2)

”Kun elämä kääntyy rajoilleensa, silloin virret auttavat.”

Eero Huovinen on valinnut kirjaansa 35 hänelle rakasta virttä. Miksi kustakin virrestä on tullut tärkeä? Millaisiin elämäntilanteisiin ne ovat liittyneet?

Arvostettu piispa avaa virsien syvällistä sanomaa huovismaisen oivaltavasti. Virsien avulla hän haluaa antaa lukijoilleen toivoa ja lohtua. ”Kirja kertoo rakkaista virsistäni, mutta myös siitä, miten vahva voima niissä on.”

*”Sota pahaan vastaan kääntyy voitoksi, kun Jumala on pi
linnamme ja vahva turva aivan”. Lutherin virsi 170 ei ole
vain taisteluvirsi, vaan se on voitonvirsi. Ratkaisevaa on,
että Kristus ”lyö joukot helvetin, ne tallaa jalkoihin ja voi-
ton meille saattaa”. Voitto ei ole vain voitto tulevaisuudessa,
vaan se on totta jo nyt.”*

Eero Huovinen on Helsingin hiippakunnan emerituspiispa.

DOCENDO

24.1

Kannen kuva: Uzi Varon
Kansi: Justine Florio/Taittopalvelu Yliveto Oy
www.docendo.fi

ISBN 978-952-850-082-7

